

μενον. Δὲν συμφέρει ἐπομένως νὰ θερμαίνωμεν τεχνητῶς τὸν κοιτῶνα, ἢ νὰ τηρῶμεν ἐν αὐτῷ ἀνημμένην λυχνίαν, ἢ φυτὰ, ἢ ἄνθη, ἢ ζῶα κ.τ.λ. Τὰ δὲ παραπετάσματα τῆς κλίνης διαμενέτωσαν ἀνοικτὰ.

Τὰ παιδιά καὶ οἱ ἔφηβοι δέον νὰ κοιμῶνται ἐπὶ σκληρὰς στρωμνῆς· οἱ διάγοντες καθεστηκότα βίον, καὶ μάλιστα ὅταν παρῆλθεν ἡ παιδικὴ αὐτῶν ἡλικία δύνανται νὰ κοιμῶνται ἐπὶ μαλακωτέρας στρωμνῆς. Ἀπασῶν δὲ τῶν στρωμνῶν προκριτωτέρα ἐστὶν ἡ διὰ τριχῶν καὶ ξηρῶν φυτικῶν οὐσιῶν πεπληρωμένη, ἥτοι φύλλων ἀραβοσίτου, ἀχύρου ἐκ βρώμου, φύλλων πτέριδος κ.τ.λ. Δέον ὅμως ὅπως ἀλλάσσονται αἱ φυτικαὶ αὗται οὐσίαι δις τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους. Αἱ διὰ πτίλων πεπληρωμέναι στρωμνὴ εἰσὶν ἐπιβλαβεῖς· τὰ προσκεφάλαια ἔστωσαν ἐπίσης σκληρὰ, ὑψηλὰ κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ ἐκ τριχῶν πεπληρωμένα. Τὰ ὑφάσματα δι' ὧν καλύπτομεν ἐν ὕπνῳ τὸ ἡμέτερον σῶμα, ἥτοι ἐφαπλώματα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἔστωσαν θερμὰ ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἐλαφρὰ συνάμα, τὰ δὲ ἐνδύματα μεθ' ὧν κατακλινόμεθα δέον νὰ μὴ συσφιγγῶσιν οὐδὲν τοῦ σώματος μέλος. Πρέπει νὰ ἐκθέτωμεν καθ' ἑκάστην εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ τὸν ἥλιον τὰς στρωμνάς, τὰ ἐφαπλώματα, τὰς σινδόνας καὶ τὰ λοιπὰ ὑφάσματα τὰ χρησιμεύοντα ἐν ὄρα ὕπνου κ.τ.λ.

Κατὰ τὰ δύο πρῶτα τῆς ἡλικίης ἔτη οὐδόλως συμφέρει νὰ μεταχειρίζομεθα τὰς διὰ μαλλίων, καὶ μάλιστα τὰς διὰ πτίλων, πεπληρωμένας στρωμνάς· καθότι, πλὴν τῶν λοιπῶν ἐν τῷ περὶ ἐνδυμάτων κεφαλαίῳ ἐκτεθέντων λόγων, δυσκόλως δυνάμεθα νὰ τηρήσωμεν ταύτας ἀρκούντως καθαρὰς· ἄλλως τε δέον ὅπως συνειθίζωμεν ἀπὸ τῆς νηπιακῆς αὐτῆς ἡλικίης μετὰ τῶν ἐνισχυουσῶν τὴν κρᾶσιν ἔξω. Ἡ κλίνη τοῦ παιδὸς πρέπει νὰ ἔχη τοιαύτην θέσιν εἰς τὸν κοιτῶνα, ὥστε τὸ φῶς νὰ προσπίπτῃ εἰς ταύτην ἐκ τῶν πρόσω. Τὰ παιδιά πρέπει νὰ κοιμῶνται μετὰ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦλάχιστον ἐλαφρῶς μόνον ἔχοντα κεκαλυμμένην αὐτήν· οὕτω προλαμβάνομεν τὰς ἀμυγδαλίτιδας, τὰς ὀδονταλγίας, τὰς ὀφθαλμίας καὶ λοιπὰ νοσήματα, εἰς τὰ ὅποια ὑπόκεινται τὰ συνειθισατα μετὰ κεκαλυμμένης τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀναγκαζόμενα τυχαίως ν' ἀποκαλύψωσι ταύτην. Ἡ κακίστη συνήθεια τοῦ καλύπτειν τὴν κεφαλὴν τῶν παιδίων διὰ θερμῶν καλυπτρῶν, προκαλουσῶν τὴν ἐφίδρωσιν τοῦ μέρους αὐτοῦ τοῦ σώματος, ἐστὶ τὸ κυριώτερον αἴτιον τῶν κατὰ τὸ μέρος αὐτὸ ἐξανθημάτων, προδιαθέτει δὲ καὶ εἰς ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις κ.τ.τ.

Ἐρωτηθεὶς ὁ Πυθαγόρας «πῶς δεῖ ἀγνωμονοῦσθαι πατρίδι προσφέρεσθαι, ἀπεκρίνατο ὡς μητρί.»

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἡ κόπρος τῶν ἵππων ὡς τροφὴ τῶν βοῶν.

Πρὸ 150 ἐτῶν ἐν Σουηδίᾳ γηραιὸς τις γεωπόνος εἶχε συμβουλευθεὶς νὰ δίδεται εἰς τὰς ἀγελάδας πρὸς τροφήν ἡ κόπρος τῶν ἵππων, ὅπως παράγωσι πολὺ καὶ καλὸν γάλα. Ἡ συμβουλή αὕτη, προὶόν μακρὰς πείρας, δὲν ἠξιώθη μεγάλης προσοχῆς. Νεωστὶ ὅμως ἐτέθη ἐν χρήσει ὑπὸ τοῦ Σβάρτζ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὁσγόδλανδ τῆς Σουηδίας καὶ παρήγαγεν ἐξαιρετὰ ἀποτελέσματα. Ὁ κτηματίας οὗτος, συμβάσης κατὰ τὸ 1868 παντελοῦς ἀκαρπίας, ἐνῶ ἠτοιμάζετο, ὅπως πάντες οἱ ἐκεῖ γεωπόνοι, νὰ ἐλαττώσῃ σπουδαίως τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγελάδων του, ἀνεμνήσθη τῆς συμβουλῆς περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς ἵππειας κόπρου ὡς τροφῆς τῶν βοῶν, εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς παρατηρήσει, ὅτι τινὲς τῶν βοῶν του ἔτρωγον ἐνίοτε ἵππειαν κόπρον, καίτοι ἦσαν κεκορυσμέναι τροφῆς. Ἀπεπειράθη λοιπὸν νὰ δώσῃ εἰς τὰς ἀγελάδας του τὴν νέαν ταύτην τροφήν καὶ παρετήρησεν, ὅτι τινὲς μὲν τούτων εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἄλλαι δὲ μετὰ τινὰς δισταγμοὺς, ἐπὶ τέλους δὲ ὅλαι ἀνεξαιρέτως νύχαριστοῦντο ἐκ τῆς τροφῆς ταύτης· οὕτω δὲ κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὰς ἀγελάδας του κατὰ τὴν ἀφορίαν τοῦ 1868, ἐξῆκολούθησε δ' ἕκτοτε δίδων καθ' ἑκάστην εἰς αὐτὰς ποσὸν κόπρου ἴσον πρὸς 4 $\frac{1}{2}$ ὀκὰν ἀχύρου. Ἴππος δὲ καλῶς τρεφόμενος παρέχει καθ' ἂν χρόνον ἡσυχάζει εἰς 24 ὥρας κόπρον δυναμένην νὰ χρησιμεύσῃ διὰ πέντε ἀγελάδας. Κατὰ τὰ ἔτη καθ' ἃ ἡ τιμὴ τοῦ ἀχύρου αὐξάνει δύναται νὰ γίνῃ εὐδοκίμως χρήσις τῆς ἵππειας κόπρου. Ὁ Σβάρτζ δὲ λέγει, ὅτι εὗρε τὴν κόπρον ταύτην καὶ διὰ τὰ εὐφώρα ἔτη τόσον χρήσιμον, ὥστε οὐδόλως παραιτεῖται αὐτῆς. Βεβαίως δὲ ὅτι οὐδέποτε παρετήρησε κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτῆς βλαβερὰν ἐπίδρασιν οὔτε ἐπὶ τῆς ποιότητος τοῦ γάλακτος, οὔτε ἐπὶ τῆς υγείας τῶν ἀγελάδων.

Πρὸς τοὺς θέλοντας ν' ἀποπειραθῶσι τὴν χρῆσιν τῆς τροφῆς ταύτης διὰ τοὺς βόας, παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ κόπρος ἀνάγκη νὰ συλλέγηται εἰς τὸν σταῦλον τῶν ἵππων καὶ νὰ δίδεται εἰς τοὺς βόας τὴν αὐτὴν ἢ τὴν ἐπομένην τὸ πολὺ ἡμέραν (πάντοτε πρόσφατος) μεμιγμένη μετ' ἄλλων τροφῶν ἢ ἀμιγῆς, πάντοτε ὅμως πεπασμένη διὰ μικροῦ ποσοῦ ἀχύρων. Κατ' ἀρχὰς πολλὰ ἀγελάδες δὲν θέλουσι νὰ φάγωσι· τότε δίδεται ὀλίγη κόπρος μετὰ πολλῶν ἀχύρων, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν μεταβάλλεται ἢ ἀναλογία, αὐξανόμενον τοῦ ποσοῦ τῆς κόπρου. Παρατηρήθη δὲ, ὅτι πολλὰ ἀγελάδες τρώγουσιν αὐτὴν καὶ ὅλως ἀμιγῆ.

Σ. Μ.

εισόδημα, τότε δὲ τὸ κεφάλαιον ἀμειβεται διὰ τοῦ τόκου, ἢ δὲ ἐργασία διὰ τοῦ μισθοῦ.

Αἱ διάφοροι μορφαὶ τοῦ μισθοῦ.

Ὁ Γέρω-Πέτρος μετὰ μίαν στιγμὴν σιωπῆς ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν γείτονα Καλοτύχην: — Ἰσως δυνάμεθα νὰ συνεταιρισθῶμεν διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῶν ἰσοπεδώσεων· θὰ ὀμιλήσω τὸν ἐξάδελφόν μου, καὶ ἐὰν συγκατανεύη νὰ ἔλθῃ μαζί μας, θὰ ἔχωμεν ἀρκετὰ κεφάλαια. Τὸ ζήτημα μόνον εἶναι νὰ μάθωμεν πῶς ἐννοεῖς νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἐργασία.

Γείτωρ Καλοτύχης.— Συνήθως συννοεῖται τις μὲ τοὺς ἐργάτας καὶ τοῖς προσφέρει 3 δρ. τὸ ἡμερομίσθιον, καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος, ἢ τῆς δεκαπενθημερίας, κατὰ τὴν συνήθειαν τοὺς πληρώνει.

Διδάσκαλος.— Ὑπάρχουσι δυστυχῶς ἐργάται οἱ ὅποιοι δὲν ἐργάζονται μετὰ ζήλου, καὶ δὲν τελειοῦσιν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας τὴν ἐργασίαν ἢ ὅποια εἶναι δίκαιον νὰ τελειώσῃ.

Γείτωρ Καλοτύχης.— Πραγματικῶς. Διὰ τοῦτο θὰ ἐπροτίμων τὴν κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίαν (μὲ τὸ κομμάτι). Θὰ προσφέρω τόσον τὸ κοινὸν μέτρον, καὶ ἐνίοτε τόσον τὸ κυβικὸν μέτρον, καὶ θὰ πληρώσω ἕνα ἕκαστον ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῆς παραδιδόμενης ἐργασίας. Τοῦτο εἶναι συμφερότερον.

Γέρω-Πέτρος.— Ἀνεμφιβόλως. Μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἢ μὲ τὸ ἡμερομίσθιον ἐργασία εἶναι βραδύτερα, ἀλλὰ καὶ καλητέρα ἐν γένει, ἐνῶ ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἐργασία συνήθως εἶναι κακῆ.

Διδάσκαλος.— Οἱ τοῦ σιδηροδρόμου μηχανικοὶ ἐξετάζουσι τὰς ἰσοπεδώσεις, καὶ τὰς δέχονται μόνον ὅταν ἔγιναν καλαί.

Γείτωρ Καλοτύχης.— Ἀλλ' ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν θὰ θεωρῶ τὴν ἐργασίαν ὡς τετελεσμένην, ἐὰν δὲν εἶναι καλή· ἐν πάσῃ περιπτώσει ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἐργασία εἶναι ταχύτερα ἀπὸ τὴν μὲ τὸ ἡμερομίσθιον ἐργασίαν διότι δύναται τις νὰ ἀλάβῃ τὴν παράδοσιν ἐργασίας τινὸς εἰς ὀρισμένην ἡμέραν.

Φίλιππος.— Οἱ μηχανικοὶ πληρώνονται μὲ τὴν ἡμέραν ἢ κατ' ἀποκοπὴν;

Διδάσκαλος.— Κατὰ τὰς περιστάσεις. Ὑπάρχουσι μηχανικοὶ οἱ ὅποιοι κἀμουν τὸ σχέδιον ἐνὸς ἐργοστασίου, μιᾶς διώρυγος, ἢ οἰονδήποτε ἄλλο σχέδιον· ἄμα ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν ταύτην, πληρώνεται ἀμέσως, καὶ ἡ ὀσοληψία λήγει. Ὁ μηχανικὸς οὗτος πληρώνεται κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν. Ἄλλοι πληρώνονται μὲ τὸ ἔτος, καὶ εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἐργάζωνται μὲ τὴν ἡμέραν. Μισθὸς ἐτήσιος ἐκ 3600 δρ. ἰσοδυναμεῖ μὲ μισθὸν δεκάδραχμον τὴν ἡμέραν.

Ἰωσήφ.— Καὶ ὁ ἱατρός;

Διδάσκαλος.— Ὁ πολιτικὸς ἱατρός συνήθως πληρώνεται μὲ τὴν ἐπίσκεψιν· ὁ στρατιωτικὸς ἱατρός εἶναι μὲ τὴν ἡμέραν, ἀφοῦ ἔχει μισθόν.

Γέρω-Πέτρος.— Ὅταν τις ζητῇ ἀμοιβὴν ὀρισμένην καὶ βεβαίαν, πρέπει νὰ ἐργάζεται, ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἢ μὲ τὴν ἡμέραν.

Φίλιππος.— Ὑπάρχουσι λοιπὸν ἀμοιβαὶ ἀριστοὶ καὶ ἀβέβαιοι;

Διδάσκαλος.— Ὑπάρχουσι μάλιστα καὶ ἐπαγγελματὰ τινὰ εἰς τὰ ὅποια ὁ ἐργάτης λαμβάνει μέρος τοῦ προϊόντος· π. χ. εἰς τὰς ἐν θαλάσση ἀλιείας· ἀλλ' ὁ ναύτης (δηλ. ὁ ἐργάτης ἀλιεύς) δὲν εὐρίσκει τὸν συνδυασμὸν τοῦτον ἐπικερδῆ. Ἡ ἐπιτυχία εἶναι πολὺ ἀβέβαιος. Ἡ ἐνοικίασις κτημάτων ἐπίσης· ὁ γεωργὸς ἐνοικιαστῆς μοιράζει τὸ προϊόν μὲ τὸν ἰδιοκτήτην· ὁ μὲν παρέχει τὰς γαίας, ὁ δὲ τὴν ἐργασίαν. Ὑπάρχουσι ἀκόμη πολλοὶ ὅμοιοι συνδυασμοί.

Πέτρος.— Οἱ θερισταὶ π. χ. λαμβάνουσιν ἐν εἰς τὰ δέκα ἢ δώδεκα δέματα σταχύων.

Διδάσκαλος.— Ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀβεβαιότης, οὔτε κακὴ τύχη. Διότι ὁ θερισθόμενος σίτος ὑπάρχει ἐν τοῖς ἀγροῖς, ὑπάρχει εἰς μικρὰν μόνον ἢ μεγάλην ποσότητα, ἥτις ὅμως φαίνεται καὶ ὑπολογίζεται· καὶ ἐὰν μὲν ἡ ποσότης εἶναι μικρὰ καὶ ἡ ἐργασία εἶναι ἐπίσης μικρὰ. Ὅστε ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι κατ' ἀποκοπὴν, λαμβάνει τις τόσον τὸ στρέμμα, τὸ κοιλὸν, ἢ δι' ἐκάστην ἑκατοστύαν δεμάτων. Μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι ἀντὶ γὰρ λάβῃ εἰς χρήματα τὴν ἐργασίαν, τὴν λαμβάνει εἰς φυσικὰ προϊόντα.

Γέρω-Πέτρος.— Ἡ συνήθεια ὅμως αὕτη ἐκλείπει. Ἄλλοτε τὰ χρήματα ἦσαν σπάνια, καὶ ἐπλήρωνον εἰς φυσικὰ προϊόντα. Καὶ ἡ πληρωμὴ αὕτη ἦτο πάντοτε ἀνάλογος τῆς ἐργασίας.

Διδάσκαλος.— Οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ μορφή τοῦ μισθοῦ, ἢ τιμὴ τῆς ἐργασίας ὀρίζεται, συμφωνεῖται καὶ γίνεταί παραδεκτὴ πάντοτε ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

Γέρω-Πέτρος.— Καὶ τοῦτο εἶναι ὡς λόγος δι' ἂν τὰ ἡμερομίσθια ὅτε μὲν ἀναβαίνουν ὅτε δὲ καταβαίνουν. Ὅταν ἡ ἐργασία εἶναι κατεπίγουσα οἱ δὲ ἐργάται εἰσὶ σπάνιοι, τὰ ἡμερομίσθια ὑψοῦνται, ὅταν δὲ οἱ ἐργάται δὲν ἔχουν ἐργασίαν, δέχονται καὶ μικρότερον ἡμερομίσθιον.

Διδάσκαλος.— Ἀληθῶς· ἀλλὰ τὰ ἔκτακτα ἡμερομίσθια, ἥτοι τὰ πολὺ ἀκριβὰ ἢ τὰ πολὺ εὐθηνά, δὲν διαρκοῦν. Ὅταν τὰ ἡμερομίσθια εἶναι πολὺ ὑψωμένα, τὰ προϊόντα πωλοῦνται δυσκόλως, διότι στοιχίζουσι πολὺ· ὅταν δὲ τὰ ἡμερομίσθια εἶναι πολὺ εὐθηνά, οἱ ἐργάται δὲν ἐπαρκοῦν διὰ τοῦ μισθοῦ τῶν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν, καὶ ζητοῦν νὰ εὔρουν ἄλλας ἐπικερδεστεράς ἐργασίας.

A. ΒΕΡΝΑΡΑΚΗΣ.

*Ἐπιτετα συνέχεια.

Δίδομεν ἐνταῦθα περίεργον σημείωσιν περὶ τοῦ πλήθους, ὅπερ δύνανται νὰ περιλάβωσιν αἱ